TASDIQLANGAN
Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Kengashining qarori bilan
«3» 08 2024 y.

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
o'quv ishlari bo'yicha prorektori
_____ Dj.B.Sultanov

SUV RESURSLARINI BOSHQARISH SIYOSATI

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

I. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Siyosat Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universitetining (bundan buyon matnda "Universitet" deb yuritiladi) suv sarfini o'lchashi va kamaytirishi, suvdan qayta foydalanishni maksimal darajaga yetkazishi, suv ifloslanishining oldini olishi, oqova suvlar standartlarini qo'llashi, bepul ichimlik suvi bilan ta'minlashi va suvdan ehtiyotkorlik bilan foydalanishni targ'ib qilishi tartibini belgilaydi.

2. O'zbekiston Markaziy Osiyoda suv tanqisligi xavfi eng yuqori bo'lgan mamlakatlardan biridir. Shu sababli Universitet suvdan ehtiyotkorlik bilan foydalanishni har bir bo'linma, xodim va talabaning mas'uliyati deb biladi.

3. Siyosat O'zbekiston Respublikasi Suv kodeksi, "Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida"gi Qonun hamda ichimlik suvi va oqova suvlarni chiqarish bo'yicha sanitariya qoidalari va normalariga muvofiq ishlab chiqilgan. U Universitetning barcha binolari, laboratoriyalari, oshxonalari, talabalar turar joylari va hududiga hamda uning hududida ishlayotgan pudratchilarga tatbiq etiladi.

II. Suv sarfini o'lchash

4. Universitet har oy hisoblagich ko'rsatkichlari va hisob-fakturalar asosida markaziy suv ta'minotidan hamda boshqa manbalardan olinadigan suvning umumiy hajmini o'lchaydi, yillik jami va bir kishiga to'g'ri keladigan sarfni hisoblaydi. Asossiz o'sishlar o'rganiladi, oqishlar zudlik bilan bartaraf etiladi.

III. Suvdan qayta foydalanish

5. Universitet butun Universitet bo‘ylab suvdan qayta foydalanishni maksimal darajaga yetkazishga intiladi. Texnik imkoniyat bo‘lgan joylarda sug‘orish uchun yomg‘ir suvi va konditsioner kondensatini yig‘adi, yangi binolar va mukammal ta’mirlashda kulrang suvdan qayta foydalanish imkoniyatini baholaydi, laboratoriyalarda yopiq sovutish tizimlaridan foydalanadi. Qayta foydalanilgan suv hajmi o‘lchanadi yoki tasdiqlangan usulda baholanadi va har yili hisobot beriladi.

IV. Suv ifloslanishining oldini olish va oqova suvlarni tozalash

6. Oqova suvlar faqat tozalash uchun shahar kanalizatsiya tarmog‘iga chiqariladi. Universitet tozalanmagan oqova suvlarni ochiq suv havzalari, kanallar yoki yerga chiqarmaydi.

7. Ifloslangan suvning, shu jumladan avariya va hodisalar natijasida, suv tizimiga tushishining oldini olish jarayonlari joriy etilgan: laboratoriya kimyoviy moddalari neytrallanadi yoki xavfli chiqindi sifatida yig‘iladi (TUIT-SP-05); oshxona kanalizatsiyasiga yog‘ ushlagichlar o‘rnatiladi; kimyoviy moddalar va yoqilg‘i germetik idishlarda saqlanadi; to‘kilishlar lokalizatsiya qilinadi, tozalanadi va qayd etiladi.

V. Oqova suvlar sifati standartlari va qoidalari

8. Ekotizimlar, yovvoyi tabiat hamda inson salomatligi va farovonligini muhofaza qilish maqsadida Universitet tomonidan chiqariladigan barcha suvlar sanitariya qoidalari va suv ta’minoti va kanalizatsiya tashkiloti shartlarida belgilangan suv sifati standartlariga mos keladi. Oqova suvlar sifati vaqti-vaqti bilan tekshiriladi, har qanday oshib ketish manbaida bartaraf etiladi.

VI. Daryo, ko‘l va dengizlar ifloslanishining oldini olish

9. Universitet o‘zining quruqlikdagi faoliyati natijasida kanallar, daryolar, ko‘llar va oxir-oqibat dengizlarga, shu jumladan Orol dengizi havzasiga yetib borishi mumkin bo‘lgan har qanday turdagi suv ifloslanishining oldini oladi va uni kamaytiradi. Buning uchun: axlat va plastikning ariq va kanallarga tushishining oldini oladi (TUIT-SP-06); o‘z hududida o‘g‘it va pestitsidlardan foydalanishni minimallashtiradi (TUIT-SP-09); yomg‘ir suvi qabul qilgichlarini toza va neft mahsulotlari va kimyoviy oqindilardan himoyalangan holda saqlaydi; talaba va xodimlarni suv ifloslanishining oldini olishga o‘rgatadi.

VII. Bepul ichimlik suvi, suv tejamkor binolar va hudud

10. Universitet binolarida talabalar, xodimlar va tashrif buyuruvchilar bepul ichimlik suvi bilan ta’minlanadi, Universitet ichimlik suvi quyish nuqtalari sonini bosqichma-bosqich ko‘paytiradi.

11. Yangi binolar va ta’mirlash ishlarida suv tejash standartlari, jumladan kam sarfli va sensorli jo‘mraklar, ikki rejimli unitazlar va oqishni aniqlovchi hisoblagichlar qo‘llaniladi. Obodonlashtirishda mahalliy va qurg‘oqchilikka chidamli o‘simliklar hamda samarali sug‘orish usullariga ustunlik beriladi.

VIII. Suvdan ehtiyotkorlik bilan foydalanishni targ‘ib qilish

12. Universitet kampusda belgilar, tanishtiruv mashg‘ulotlari va talabalar aksiyalari orqali, keng jamoatchilik orasida esa ochiq ma’ruzalar, maktablardagi tadbirlar va suv tejash bo‘yicha talabalar loyihalari orqali suvdan ongli foydalanishni faol targ‘ib qiladi.

IX. Mas’uliyat

13. Xo‘jalik va obodonlashtirish bo‘limi suv hisobi, ta’mirlash, ichimlik suvi nuqtalari va oqova suvlarni tekshirishni tashkil etadi hamda yillik suv hisobotini tayyorlaydi. Laboratoriya rahbarlari kimyoviy moddalar va laboratoriya oqova suvlari uchun javobgar. Barqarorlik qo‘mitasi har yili bajarilish holatini ko‘rib chiqadi.

X. Monitoring va kutilayotgan natijalar

14. Har yili quyidagi ko‘rsatkichlar bo‘yicha hisobot beriladi: umumiy suv sarfi; bir kishiga to‘g‘ri keladigan suv sarfi; qayta foydalanilgan suv hajmi; ichimlik suvi nuqtalari soni; ifloslanish hodisalari soni.

15. 2030-yilgacha kutilayotgan natijalar: bir kishiga to‘g‘ri keladigan suv sarfining 2025-yilga nisbatan 10 foizga kamayishi; asosiy obyektlarda yomg‘ir suvi yoki kondensatdan qayta foydalanishning joriy etilishi; hal etilmagan ifloslanish hodisalarining yo‘qligi.

XI. Yakuniy qoidalar

16. Mazkur Siyosat kamida ikki yilda bir marta, qonunchilikda yoki Universitet faoliyatida jiddiy o‘zgarishlar yuz berganda esa undan oldinroq qayta ko‘rib chiqiladi. O‘zgartirishlar Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlanadi.

17. Mazkur Siyosat Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan kundan boshlab kuchga kiradi va 2023-yilda qabul qilingan Suvni tejash dasturini almashtiradi.

18. Mazkur Siyosat Universitetning rasmiy veb-saytida (tuit.uz/sustainability) o‘zbek va ingliz tillarida e’lon qilinadi va ochiq holda saqlanadi.